

[Økonomiministeren.]

nomi har formet sig foreskelligt fra byernes og har måske også indirekte bidraget til at dæmpe stigningen i byerhvervenes afsætning. Medens indkomsten i landbruget voksede ret mærkbart fra 1958 til 1959, synes indkomsten i 1960 stort set at have holdt sig på det foregående års niveau; det samme gælder landbrugets investeringer og sandsynligvis også forbruget inden for landbruget.

Siden efteråret 1957 har den økonomiske aktivitet her i landet været uafbrudt voksende, og industrieksporten har vist en meget kraftig stigning, især til de europæiske markeder. At den økonomiske politik i 1958 var medvirkende til at sætte dette konjunkturopsving i gang, synes åbenbart; man behøver blot at tænke på bygge- og anlægspolitikken samt på kreditpolitikken. I efteråret 1960 var industriproduktionen ikke mindre end en fjerdedel højere end 3 år tidligere, samtidig med at beskæftigelsen blandt forsikrede arbejdere var øget med 70 000 personer eller med 11 pct., hvoraf dog halvdelen modsvares af den gennemførte arbejdstidsforkortelse. Det er nærliggende at sammenligne denne periode med den foregående. Det tog således 7 år — fra 1950 til 1957 — at opnå en stigning i industriproduktionen på blot 20 pct. og en beskæftigelsesfremgang på 40 000 mand

Tempoet i den økonomiske fremgang var — som denne sammenligning viser — utilfredsstillende i de første syv år af 50'erne. Der forekom ganske vist flere gange — således både i 1954 og i 1956-57 — tydelige omsving til det bedre; men de blev hver gang — ligesom for øvrigt i 1950 — bremset af en stærk nedgang i valutareserverne. På baggrund heraf er det iøjnefaldende, at udviklingen af den nuværende højkonjunktur ikke har været hæmmet af valutavanskeligheder; tværtimod er valutareserven øget, og vi har nu en reserve, der er væsentligt større end på noget andet tidspunkt i efterkrigstiden, hvad der selvfølgelig er af meget stor betydning for den økonomiske politik. Det er meget vigtigt, at vi fastholder denne reserve, så længe vi har gunstige afsætningsvilkår for vor eksport, og medens der er rimelige priser på vore importvarer. Bortset fra vinteren 1959-60, hvor der på grund af den dårlige høst i 1959 var et

stigende behov for import af korn og foderstoffer, samtidig med at råvarepriserne steg noget, har der ikke i lange perioder været valutaunderskud, og vi må prøve på at videreføre denne udvikling.

Det er velkendt, at dette ikke udelukkende vil afhænge af os selv. Prisstigninger udefra kan vi ikke værgе os imod, og det samme gælder tilbageslag på eksportmarkederne.

Så vidt man i dag kan bedømme fremtidsudsigterne, skulle der være muligheder for en øget valutaindtjening i de kommende måneder og dermed også for en fortsat økonomisk fremgang her i landet i 1961. Ganske vist tegner udsigterne for eksporten af animalske landbrugsvarer noget usikkert, men da den gode høst i 1960 muliggør en væsentlig nedgang i importen af korn og foderstoffer — og oven i købet til lidt lavere priser — skulle der være mulighed for en ikke uvæsentlig nettoforøgelse af landbrugets valutaindtjening. Den nyligt stedfundne opskrivning af D-marken må også komme eksporten til gode i form af lidt højere landbrugspriser. Selv om det må forventes, at stigningen i industrieksporten bliver i underkanten af, hvad den var i 1960, kan man dog formentlig regne med en stigning på ca. 400 mill. kr. Jeg må her nævne det usikkerhedsmoment i forbindelse med en bedømmelse af industrieksportens chancer, som knytter sig til overenskomstforhandlingernes udvikling og resultat samt til risikoen for, at en stærk indre efterspørgsel skal hæmme eksporten.

Når man til denne vurdering af valutaindtægterne føjer, at importen sandsynligvis kan hjemtages til noget lavere priser end i 1960, skulle der være mulighed for en vis importstigning uden træk på valutareserverne.

En ting er imidlertid, at de ydre økonomiske vilkår endnu er således, at der er mulighed for økonomisk fremgang, noget andet er, om der også produktionsmæssigt er et indre spillerum herfor. Spørgsmålet falder naturligt nu, fordi vi har nået en så høj beskæftigelsesgrad, at det forekommer vanskeligt at inddrage væsentligt flere i produktivt arbejde. Det kan vist siges, at udviklingen i 1960 har været overraskende, for så vidt som det har vist sig gørligt at øge produktion og beskæftigelse